

VEŘEJNÝ SÁL HRANIČÁŘ

ZPRÁVA O ČINNOSTI SPOLKU 2025

Veřejný sál Hraničář, spolek
Prokopa Diviše 1812/7
Ústí nad Labem 400 01

IČ: 028 16 091

<http://hranicar-usti.cz>

VEŘEJNÝ SÁL HRANIČÁŘ

Veřejný sál Hraničář je otevřenou platformou propojující současné umění a kulturu s každodenním životem, je kulturním centrem, které propojuje kulturní, společenské a vzdělávací instituce, sdružení a spolky v regionu a motivuje je ke vzájemné spolupráci a programu. Je prostorem pro kreativní lidi, kteří potřebují reflektovat jak komunitní, tak celospolečenské změny uměleckými prostředky a jsou schopni svým entuziasmem obohacovat veřejný prostor o neotřelé a kvalitní myšlenky. Zaměřuje se na širokou cílovou skupinu diváků od předškolního věku až po seniory, stejně tak na odbornou i širokou veřejnost. Jeho snahou je propojovat soukromý, státní i neziskový sektor formou kulturních a společenských aktivit. Hraničář se nebojí otevírat kritická témata, která jsou v naší společnosti aktuální. Přesto jasně deklaruje svou politickou nestrannost. Veřejný sál Hraničář je společenstvím tvůrčích lidí, kteří chtějí spolu s dalšími Ústečany svobodně žít přítomnost a hledat, třeba i odvážné, vize pro své město.

Spolek je od března 2014 provozovatelem budovy bývalého kina Hraničář, kterou s pomocí dobrovolníků z celé ČR zrekonstruoval, upravil a po více než čtyřech letech znovu otevřel pro veřejnost jako scénu pro kino, výstavní činnost umělecké galerie, přednášky, koncerty, workshopy, výtvarné dílny, divadlo, koncerty a další kulturně společenský program. Během dvou let se stal největším poskytovatelem kultury ve městě Ústí nad Labem. V roce 2025 realizoval **778 kulturně společenských pořadů, či výstupů, které navštívilo nebo zhlédlo přes 31 997 diváků.** Vedle vlastního kulturního programu nabízí veřejnosti i pořadatelům široké možnosti vyžití pronájmu pro další kulturní pořady.

ORGANIZAČNÍ STRUKTURA SPOLKU

Členové spolku (31)

Aleš Bárta	Richard Loskot	Erika Šperlová
Jitka Gazdová	Pavčina Loskotová	Jana Stejskalová/Matoušková
Magdalena Gurská	Aleš Loziak	Ondřej Suchý
Martin Hausenblas	Tomáš Lumpe	Renata Vášová-Kutinová
Jiří Hölzel	Miloš Makovský	Anna Wünschová
Martina Johnová	Franta Marek	Karolína Žáková
Josef Kadeřábek	Irena Moudrá Wünschová	Ivana Zochová
Karel Karika	Štefan Pecko	David Mikulecký
Miloslav Kolenatý	Tomáš Petermann	Barbora Kropáčková
Markéta Krejčová	Lukáš Pokorný	
Martin Krsek	Barbora Řebíková	

Správní rada

Tomáš Petermann	předseda správní rady
Martina Johnová	místopředsedkyně správní rady
Aleš Loziak	výkonný ředitel
Olga Jarolímková	
Tomáš Lumpe	

Dozorčí rada

Erika Šperlová	předsedkyně dozorčí rady
Aleš Bárta	
Miloslav Kolenatý	

Tým Veřejného sálu Hraníčář

Aleš Loziak	výkonný ředitel
Martina Johnová	kurátorka a produkční Galerie Hraníčář
Zuzana Smetáčková	programový produkční
Lucie Netušilová	asistentka vedení, fundraising
Marie Šrajerová	PR a sociální sítě
Petr Kuneš	produkce filmových pořadů
Tomáš Lumpe	produkce a technické zajištění, fotograf
Štefan Pecko	produkce a technické zajištění
Aleš Bárta	produkce a technické zajištění
Jiří Pletánek	jevištní technik, zvuk, světla
Ivana Abid	úklid

Dobrovolníci

Aleš Bárta (koordinátor)	Markéta Krejčová	Dana Tamchynová
Jitka Polanská	Eva Vogelová	Tereza Brožová
Rozálie Kotková	Kateřina Nová	Marie Stanková
Vít Řezáč	Klára Vlachová	Vojtěch Kučera
Barbora Kučerová	Adéla Stoklasová	Erika Šperlová
Lucie Formanová	Sabina Štíchová	

ZPRÁVA O ČINNOSTI

V roce 2025 spolek uskutečnil nebo se spolupodílel na **778 kulturních akcí**, které navštívilo více jak **31 997 diváků**.

Dramaturgický plán Veřejného sálu Hraničář vychází z možností víceúčelového sálu, akcentuje tradici původního účelu budovy (kino, spolkový sál). Zaměřuje se na širokou cílovou skupinu diváků od předškolního věku až po seniory, stejně tak na odbornou i širokou veřejnost. Jeho snahou je propojovat soukromý, státní a neziskový sektor formou kulturních a společenských aktivit. Hraničář je kulturním centrem, které propojuje kulturní, společenské a vzdělávací instituce, sdružení a spolky, a motivuje je ke vzájemné spolupráci a programu. Celoroční kulturní aktivity zahrnují provoz kina, galerie a doprovodného programu, přednáškovou a vzdělávací činnost a produkci hudebních, divadelních a tanečních vystoupení.

Prostřednictvím výstav současného českého a mezinárodního umění představuje aktuální celospolečenská témata a otevírá nad nimi diskuzi prostřednictvím výstavních projektů. Zvolené téma nahlíží na aktuální celospolečenské otázky mezioborově a interdisciplinárně. V roce 2025 představila dva komplexní tematicky profilované a společensky angažované výstavní projekty. V termínu 29. 3. – 29. 6. 2025 byla realizována skupinová výstava současného umění s názvem **Podklady pro uvažování** doplněná o mezioborový doprovodný program na téma Jakou roli může mít současné umění při plánování města? V termínu 20. 9. 2025 – 31. 1. 2026 byla realizována skupinová výstava současného umění s názvem **Tabula fracta: Zranitelnost architektury mezi únorem a listopadem**. V rámci celoroční činnosti byl vydán sborník k výstavě **Symptomy budoucnosti** a tematický časopis **Hraničář**.

Veřejný sál Hraničář se profiluje vlastními autorskými projekty jako je festival **Celý léto na ulici**, **Festival ilustrace a komiksu (FIK)**, **umělecké sympozium** zabývající environmentální tematikou spojenou s krajinou severozápadních Čech, online magazín **Weblog** a samostatnými ucelenými pořady mezi než patří stálá nabídka kina Hraničář a jeho profilové pořady **Klubové kino**, **Film a společnost**, **Dopolední kino**, **Nedělní filmová odpoledne s výtvarnou dílnou** či **Školní kinoakademie**. V roce 2025, jako každý rok, hostil festival dokumentárních filmů **Jeden svět** (18. – 22. 3. 2025) a v Ústí nad Labem silně etablovaný divadelní festival **Kult**.

Hraničář v roce 2025 spolupracoval s řadou místních, národních i mezinárodních organizací, státních i nestátních organizací, spolků, komunit, jednotlivců a dalších subjektů:

<i>Ústecký kraj</i>	<i>Státní fond kultury</i>
<i>Fakulta umění a designu UJEP</i>	<i>Fakulta životního prostředí UJEP</i>
<i>Dobrovolnické centrum v Ústí nad Labem</i>	<i>ZUŠ Evy Randové</i>
<i>ZŠ Trmice</i>	<i>ZŠ Molekula</i>
<i>Artmap</i>	<i>Artalk</i>
<i>Artyčok.tv</i>	<i>etc. galerie</i>
<i>nGbK - neue Gesellschaft für bildende Kunst</i>	<i>Kancelář architekta města Ústí nad Labem</i>
<i>Nadace české architektury</i>	<i>4AM Fórum pro architekturu a média</i>
<i>RUINA office</i>	<i>Člověk v tísní (Jeden svět)</i>

Oživení veřejného prostoru patří mezi stěžejní téma Veřejného sálu Hraničář, které je naplňováno zejména projektem **Festival Celý léto na ulici** (červenec—srpen).

Spolek vydal v červenci 2025 deváté číslo vlastního tematického **Časopisu Hraničář**, který je koncipován jako průvodce uplynulé sezóny. Poukazuje na důležitá témata regionu i samotného města a umožňuje tím čtenáři hlubší vhled do problematiky a ukazuje možné vize odborníků, kteří se tématy dlouhodobě zabývají.

Dlouhodobým cílem spolku je vytvořit z bývalé budovy kina Hraničář stabilní veřejnou kulturní instituci mezinárodního významu s profesionálním zázemím, nezávislou na proměnách politického prostředí, s ambicemi angažovaně zasahovat do sociokulturního prostředí vlastními názory, avšak bez politického zaujetí. V současné době je spolek v dlouhodobém nájmu. Naší prioritou je získat budovu do majetku spolku a snížit provozní náklady budovy vhodnou rekonstrukcí. Geografická poloha nabízí jedinečnou možnost dlouhodobé přeshraniční spolupráce vedoucí k prohlubování nejen česko-německých vztahů a internacionalizaci lokálního prostředí. Diverzifikací mezinárodní spolupráce chce Veřejný sál Hraničář posílit svou pozici v lokálním i mezinárodním měřítku a přispět tak k posílení socio-kulturního zázemí města Ústí nad Labem. Záměrem je vytvořit dlouhodobě udržitelnou koncepci kulturního provozu, která je základem pro dlouhodobé partnerství se státními a veřejnými institucemi, soukromým sektorem a dalšími neveřejnými subjekty.

NÁVŠTĚVNOST

/2024

	počet akcí/výstupů	počet návštěvníků
kino	383	9 306
galerie, výstava včetně doprovodného programu	44	1 041
program pro školy	118	6 314
vlastní autorské projekty Celý léto na ulici, FIK, Analog Fest, Forget Heritage aj.	132	3 973
ostatní kulturní produkce koncerty, divadlo, cestovatelské přednášky aj.	101	11 363
	778	31 997

VÝKAZ ZISKŮ A ZTRÁT

/2025

data k 24. 4. 2026, účetní závěrka není kompletní a uzavřená

Náklady [tis. Kč]	Hlavní	Hospodářská	Celkem
Spotřebované nákupy a nak. služby	7 841	X	7 841
Osobní náklady	3 540	X	3 540
Daně a poplatky	17	X	17
Ostatní náklady	78	X	78
Odpisy, prod. majetek, tvorba a použití rezerv a opravných položek	209	X	209
Daň z příjmů	0	X	13
Náklady celkem	11 685	X	11 685

Výnosy [tis. Kč]	Hlavní	Hospodářská	Celkem
Provozní dotace	5 643	X	5 643
Přijaté příspěvky	190	X	190
Tržby za vlastní výkony a za zboží	5 523	X	5 523
Ostatní výnosy	14	X	14
Tržby z prodeje majetku	0	X	0
Výnosy celkem	11 370	0	11 370

Výsledek hospodaření před zdaněním	-315	X	-315
Výsledek hospodaření po zdanění	-315	X	-315

VYBRANÉ KULTURNÍ UDÁLOSTI, POŘADY A PROJEKTY /2025

KINO

Kino Hraničář nabízí komplexní filmově-vzdělávací cyklus, který je zaměřen na širokou cílovou skupinu od nejmenších dětí po seniory a má za úkol promyšleně seznámit širokou veřejnost s filmovým jazykem, přitáhnout pozornost mladých lidí k filmu jako interpretačnímu prostředku, umění a médiu.

Dramaturgie Kina Hraničář je sestavena z několika okruhů (Klubové kino, Film a společnost, Dopolnední kino, Nedělení filmová odpoledne s výtvarnou dílnou, Školní kinoakademie) a je zaměřena na širokou cílovou skupinu. Hlavním cílem je vytvořit pestrou programovou nabídku kvalitní filmové tvorby a zároveň nabídnout publiku další navazující program ve formě diskuzí, přednášek, setkání s tvůrci filmů, tvůrčích dílen aj. Cílem je promyšleně seznámit širokou veřejnost s filmovým jazykem, přitáhnout pozornost k filmu jako interpretačnímu a výchovnému prostředku, umění a médiu. Zároveň vnímáme jako důležité jeho mezioborové propojování s dalšími kulturně-společenskými obory po teoretické i praktické stránce. Kino Hraničář nabízí jedinou programovou alternativu k čistě komerčně zaměřené filmové produkci ústeckého multikina.

Ve spolupráci s Filmovou kanceláří Ústeckého kraje se nám společně podařilo v letech 2019–2025 uspořádat řadu premiérových i předpremiérových filmových projekcí českých filmů a seriálů za účasti jejich tvůrců a protagonistů (Zápisník alkoholičky, Limity, aj.). V této spolupráci nadále pokračujeme a propagujeme tak město Ústí nad Labem jako atraktivní destinaci nejen pro filmová a televizní natáčení, ale především jako vhodné místo pro významné společenské události.

NEDĚLNÍ FILMOVÁ ODPOLEDNE S VÝTVARNOU DÍLNOU

Koncept programu je založen na filmové projekci s následnou výtvarnou dílnou. Výběr filmu se neorientuje na běžnou komerční projekci, naopak vyhledává kvalitní filmová díla (pohádky, animované filmy), která mohou pozitivně ovlivnit vývoj dětského diváka. Při výběru filmů je mj. zohledňováno půlroční téma Veřejného sálu Hraničář. Dílna tematicky navazuje na film, v dílně se s tématem pracuje, téma posouvá, dítě má možnost si téma prožít a zpracovat pomocí výtvarného vyjádření. Dílna předpokládá aktivní účast doprovodu dítěte (rodič, prarodič apod.). Její snahou je na jedné straně připravit prostor pro rozvoj kreativity, emocionálního a estetického vnímání, na straně druhé prohlubovat

multigenerační vztahy – dítě–rodič, dítě–prarodič, a to pomocí vzájemné spolupráce dospělého a dítěte, jež zahrnuje kooperaci, společné řešení problémů během práce a následně společný výsledek. Program je veden zkušeným lektorem.

FILM A SPOLEČNOST

Projekt vychází z propojování filmu s dalšími společenskými okruhy – literatura, historie, politologie, hudba, výtvarné umění, mezinárodní vztahy a souvislosti, demokracie, lidská práva aj. Účelem není pracovat s filmovým jazykem, ale zabývat se tématem filmu (souvztažnost titulu k tématu, dobový kontext, společenský aspekt) a podněcovat tak publikum k aktivnímu kritickému myšlení, zejména formou diskuze s pozvanými hosty po skončení filmu. Hosté jsou vybíráni z řad sociologů, filosofů, jazykovědců, kulturních antropologů, umělců, pedagogů a doktorandů UJEP a dalších.

DOPOLEDNÍ KINO

Programová linie nabízí pravidelné dopolední projekce za zvýhodněné vstupné. Program je určen především pro seniory a rodiče s malými dětmi, kteří nemohou ve večerních časech kino navštívit. Projekce pro rodiče s dětmi je realizována se sníženou hladinou zvuku a za mírného osvětlení. Zlevněné vstupné na tato představení platí pro všechny jeho návštěvníky.

	233 filmových projekcí, 5350 diváků
(Klubové) kino	Nikdo mě nemá rád, Parthenope, Za oponou velehor, Pachová stopa, Soumrak mrtvých, Brutalista, Poslední uzávěrka, Queer, Co jsme dali světu, Konkláve, Amerikánka, Substance, Mnichov 1972, Vlasy, Julie mlčí, Navždy s námi, Zlatá cesta, Dům bez východu, Klaun v kukuřičném poli, Balerína, Hříšníci, Sbormistr, Kapelo hraj, Doktor na tripu, Kafe a cigára, Chlast, Králíček Jojo, Duchoň, Sorry baby, Karavan, Raději zešílet v divočině a další...
Nedělní kino s výtvarnou dílnou	Kočičí odysea, Jako z divokých vajec, Rozzum v divočině, Lilo & Stitch, High School Heist, Elio, Pojar dětem, Superbráška, Pohádky po babičce, Netopýček Nik, Modrý tygr další...
Film a společnost	Low Tech, Kalamita (feat. Čelisti), Dajori, Veřejně prospěšné práce, Chvilky naděje, Zvuk bez viny, Vtáčník, Ještě nejsem kým chci být a další...
Dopolední kino (kino senior, baby friendly)	Nádhera života, Agenti štěstí, Maria, Emila Peréz, Zapisník alkoholičky, Vedlejší pokoj, Ostrov Amrum, Neporazitelní, Nepela, Stezka života, Frantz, Karavan, Duchoň a další...

KREATIVNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Kulturně-edukativní cyklus pořadů pro školy

Ucelený program pro MŠ, ZŠ/ZUŠ a SŠ doplňující předškolní a školní výuku s ohledem na **Rámcové vzdělávací programy**, zejména průřezová témata. Hlavním cílem projektu je využití potenciálu zapojených dětí MŠ a žáků ZŠ v oblasti rozvoje kreativity a jejich budoucího uplatnění nejen v kreativním průmyslu. Program zároveň podporuje současné umělce, kteří jsou z větší části lektory dílčích aktivit. Prostřednictvím různých uměleckých forem a přítomností umělce jako lektora nabízí kreativní přístup k probíranému učivu a jeho poznání skrze tvůrčí činnost. Program seznamuje žáky všech věkových kategorií se současnými sociálními a environmentálními tématy společnosti, či prohlubuje jejich stávající kompetence. Formou tvůrčích přístupů se snaží změnit přístup dítěte k současným technologiím z role pasivního příjemce na **aktivního tvůrčího jedince**.

Projekt zároveň přibližuje současnou **galerijní činnost** vč. jejího přesahu směřující k multioborovému zkoumání daných témat a promyšleně seznamuje žáky a studenty s filmovým jazykem s cílem přitáhnout jejich pozornost k filmu jako interpretačnímu prostředku, umění a médiu.

Audiovizuální výchova kombinuje filmové projekce s dalším navazujícím programem (kreativní dílny, přednášky). V oblasti audiovizuální výchovy promyšleně seznamuje žáky a studenty s filmovým jazykem s cílem přitáhnout jejich pozornost k filmu jako interpretačnímu prostředku, umění a médiu. V rámci filmové nabídky nabízí program společně s filmovou projekcí přednášky či úvodní tematická slova k danému filmu, stejně tak setkání s tvůrci či protagonisty filmu.

Galerijní animace jejichž smyslem je obohatit výuku o přímý kontakt s uměleckým dílem, navazovat vztah s uměním, příp. s umělcem, posilovat vizuální gramotnost žáka, propojovat teorii s praxí. Nejčastěji je umělecké dílo zprostředkováno pomocí zážitku, tvořivé činnosti a diskuze. Zároveň přibližuje současnou galerijní činnost vč. jejího přesahu směřující k multioborovému zkoumání daných témat.

Kreativní dílny zaměřené na konkrétní výtvarné nebo jiné techniky a formy kreativního vyjádření s důrazem na rozvoj dalších dovedností a znalostí – technika, fyzika, chemie, pohybová motorika, elektrotechnika, výtvarné umění, filmová tvorba aj. Formou různorodých tvůrčích přístupů se snaží změnit přístup žáka/studenta k současným technologiím z role pasivního příjemce na aktivního tvůrčího jedince.

Kinematografie, vybrané tituly	Vlny, Saint-Exupéry, Myši patří do nebe, Život k sežrání, Nádhera života, Zápisník alkoholičky, Abstinent, High school Heist, Hrabě Monte Christo, Zlatý pán, Vyšehrad Dvje, Oppenheimer, Světloplach, Franz a další...
Galerie	komentované prohlídky výstavy, galerijní animace
Kreativní dílny	Laboratorní kufřík, Light graffiti, Sochlab – sochařská laboratoř, Plošková animace, Prostorová animace, Graffiti, Fotografická strukáž, Ztetuj pomeranč, Plstění

HUDEBNÍ KONCERTY

Mezi standardní kulturní nabídku Veřejného sálu Hraničář patří hudební produkce různorodého žánru. Nicméně snahou Hraničáře není přivádět jen osvědčená hudební uskupení patřící do celorepublikového main-streamu, ale naopak zvát stylově osobité hudební projekty z celého světa.

66 akcí, 3140 žáků/studentů

Tlačbaba, Art by Crooked, X-jazz, Dynamic Muffins, Václav Havelka & Bearcloud, Blue Chesterfield & Urbantramp, Pouhá ryba, Josefína, New dog, Arananar, ?eluzína, Nerrea, KULE, Nyncy von Schrecken, Ventolin, Johuš Matuš a další...

EDIČNÍ ČINNOST

V rámci ediční činnosti jsme realizovali **vydání časopisu Hraničář v nákladu 400 kusů**, který je distribuován zdarma. Je koncipován jako průvodce uplynulé výstavní sezóny, který přináší textové i obrazové rozšíření a doplnění daných témat z oblasti výtvarného umění, architektury, urbanismu, ekologie, sociologie a dalších příbuzných společenských věd. Dále poukazuje na důležitá témata regionu i samotného města Ústí nad Labem, umožňuje tím čtenáři hlubší vhled do problematiky a ukazuje možné vize odborníků, kteří se tématy dlouhodobě zabývají, a to vše populárně-naučnou formou ilustrovaného časopisu. Součástí zprostředkování důležitých témat směrem k veřejnosti je i vedení hraničářského blogu (<https://hranicar-usti.cz/blog/>), na kterém se 1 × do měsíce objevuje článek odkazující k dramaturgické linii galerie.

PROGRAM PRO RODINY S DĚTMI

Mezi klíčovou cílovou skupinu Veřejného sálu Hraničář patří děti, pro které je během celého roku určen herní **dětský prostor** s názvem **Hraveniště**. V průběhu roku organizujeme 2–3 komponované odpoledne, kdy se prostory Veřejného sálu Hraničář promění na zážitkový prostor (bojové hry, plnění tematických úkolů, atd.) prostřednictvím **site specific instalací**.

GALERIE HRANIČÁŘ

“Síla umění a kultury je inspirativní a má schopnost měnit lidi, vnímání a společnost.”

Idea Galerie Hraničář vychází ze snahy kriticky reflektovat aktuální otázky a konkrétní události ve společnosti. Chceme iniciovat mezinárodní spolupráci, poskytovat příležitost pro učení a sdílení. Galerie podporuje kritické myšlení a nové formy uměleckého a intelektuálního zapojení s pomocí umění, vědy a společnosti. Sestavujeme prostředí, virtuální i skutečná, která nastavují divákovi takové podmínky, aby dílo nerušeně vnímal a inspirovalo ho k jeho vlastní kritické reflexe.

Prostřednictvím výstav současného českého i mezinárodního umění otevírá Galerie Hraničář aktuální témata a diskuzi o nich rozvíjí prostřednictvím různých formátů doprovodných formátů a akcí pro veřejnost. Důležité jsou vzdělávací programy pro studenty a děti.

Galerie Hraničář sídlí v budově bývalého kina Hraničář v centru města Ústí nad Labem. V roce 2014 došlo k znovu oživení celého domu a s ohledem na původní dispozice budovy vznikla tři nová galerijní patra určená nejen pro prezentaci současného umění.

Galerie Hraničář v roce 2024 představila dva komplexní tematicky profilované a společensky angažované výstavní projekty. V termínu 29. 3. – 29. 6. 2025 byla realizována skupinová výstava současného umění s názvem **Podklady pro uvažování** doplněná o mezioborový doprovodný program na téma Jakou roli může mít současné umění při plánování města? V termínu 20. 9. 2025 – 31. 1. 2026 byla realizována skupinová výstava současného umění s názvem **Tabula fracta: Zranitelnost architektury mezi únorem a listopadem**. V rámci celoroční činnosti byl vydán sborník k výstavě **Symptomy budoucnosti** a tematický časopis Hraničář.

PODKLADY PRO UVAŽOVÁNÍ

První výstavní projekt roku 2025, skupinová výstava současného umění **Podklady pro uvažování**, probíhal v termínu 29. 3. – 29. 6. 2025 a soustředil se na problematiku veřejného prostoru města Ústí nad Labem, možnosti jeho proměny a zapojování veřejnosti do plánování města. Kurátorský tým Šárka Zahálková a Václav Šafka se od počátku vymezil vůči narativům zdůrazňujícím především tíhu složitých institucionálních procesů a místo toho se zaměřil na potenciál drobných, konkrétních a často nenápadných zásahů, které mohou iniciovat změnu v každodenním prožívání města. Výstava představila umělkyně a umělce, kteří se dlouhodobě věnují práci ve veřejném prostoru a reagují na jeho sociální a prostorové kvality.

Expozice v Galerii Hraničář byla koncipována jako otevřený soubor „podkladů“, který nefungoval pouze jako statický archiv, ale byl v průběhu trvání výstavy aktivně rozvíjen prostřednictvím tzv. akupunkturních intervencí realizovaných přímo v ulicích města. Klíčovou roli zde sehrál doprovodný program v podobě autorských procházek, debat a happeningů, které nabízely různé způsoby vnímání městského prostoru – od tělesné a smyslové zkušenosti, přes vědomé bloudění, až po jemná gesta péče narušující zažité normy užívání veřejného prostoru. Výrazným momentem výstavy byl například projekt Galerie 1 hodina Elišky Perglerové a Ivety Šalamounové, který návštěvníctvu nabídl čas a prostor pro soustředěné vnímání okolí, či intervence zaměřené na oživení zanedbaných míst vycházející z podnětů místních obyvatel. Výstava Podklady pro uvažování tak otevřela otázku role současného umění při plánování města a ukázala, že i malé změny mohou nést potenciál dlouhodobější proměny

TABULA FRACTA: ZRANITELNOST ARCHITEKTURY MEZI ÚNOREM A LISTOPADEM

Druhý výstavní projekt byl realizován v termínu 20. 9. 2025 – 31. 1. 2026. Kurátorky **Karolína Munková, Šárka Svobodová a Eva Truncová** z kolektivu **4AM / Fórum pro architekturu a média** se v ní zaměřily na poválečnou architekturu a umělecká díla ve veřejném prostoru, jejich současný stav, chátrání a komplikovaný vztah veřejnosti k tomuto typu kulturního dědictví. Východiskem se staly dva významné ústecké objekty – obchodní dům Labe a bývalé krajské sídlo KSČ – které jsou příklady staveb zatížených jak technickými problémy a nedostatečnou údržbou, tak ideologickými interpretacemi jejich hodnoty.

Výstava nepředstavovala pouhý přehled architektury, ale prostřednictvím uměleckých intervencí, archivních materiálů a doprovodných programů zkoumala širší otázky péče, paměti a odpovědnosti za stavby vzniklé po roce 1945. Pozornost byla věnována samotným budovám, které jsou často ohroženy stejně jako fyzické objekty. Umělecká díla reflektovala problematiku autorství, ztráty původních uměleckých děl, možnosti adaptace staveb i dopady ekonomických tlaků a developerských zájmů. Výstava zároveň otevřela diskuzi o alternativách k demolicím a zdůraznila význam adaptace a rekonstrukce jako environmentálně i kulturně udržitelnějších přístupů.

Tabula Fracta nabídla prostor pro kritické promýšlení vztahu k poválečné architektuře v situaci, kdy se mnoho staveb nachází v bodě zlomu mezi rekonstrukcí a zánikem. Projekt tak navázal na dlouhodobý program Galerie Hraničář zaměřený na otázky udržitelnosti, péče o kulturní dědictví a roli umění ve veřejné debatě.

2 × skupinová výstava	1 × divadlo	1 × festival
2 × umělecké intervence	8 × galerijní animace	1 × pracovní listy k výstavě
1 × publikační činnost	11 × filmová projekce	10 × workshopy, výtvarné dílny
4 × komunitní akce	2 × hudební program	2 × komponované odpoledne pro děti
4 × performance	10 × komentované procházky po architektuře ve městě	15 × komentované prohlídky výstavy
5 × literární čtení	9 × diskuze	3 × přednáška

V rámci doprovodného programu k výstavním projektům roku 2025 realizovala Galerie Hraničář řadu mezioborových aktivit zaměřených na prohloubení témat výstav a jejich zasazení do místního kontextu. K výstavě Podklady pro uvažování proběhly autorské procházky městem, debaty a happeningy ve veřejném prostoru, které se soustředily na otázky plánování města, vnímání veřejného prostoru a možnosti občanské a umělecké angažovanosti. Doprovodný program se stal nedílnou součástí výstavy a umožnil přímé zapojení veřejnosti do diskuse o podobě města a péči o jeho sdílené prostory. K výstavě Tabula fracta: Zranitelnost architektury mezi únorem a listopadem byly realizovány komentované prohlídky, diskuze a další formáty zaměřené na problematiku poválečné architektury, kolektivní paměti, péče o kulturní dědictví a možnosti adaptace stávajících staveb namísto jejich demolice.

Mezi klíčové cílové skupiny Galerie Hraničář dlouhodobě patří děti a rodiny s dětmi, pro které je po celý rok k dispozici herní a **edukační prostor Hraveniště**. V průběhu roku 2025 proběhla dvě komponovaná odpoledne, během nichž se galerie proměnila v prostředí přizpůsobené dětskému divákovi prostřednictvím site specific instalací, herních prvků a tematických úkolů navazujících na aktuální výstavní program. Program Hraveniště podporuje hravou formou zájem dětí o současné umění, architekturu a veřejný prostor a rozvíjí jejich schopnost vnímat okolní prostředí, spolupracovat a tvořivě reagovat na aktuální společenská témata.

V rámci ediční činnosti jsme realizovali vydání časopisu Hraničář v počtu 400 kusů, který je zdarma a slouží k propagaci hraničářských aktivit i aktuálního ročního tématu. Součástí zprostředkování důležitých témat směrem k veřejnosti je i vedení hraničářského blogu, na kterém se publikují články odkazující k dramaturgické linii nejen galerie.

GALERIJNÍ ANIMACE

Animační programy k výstavě jsou určeny zejména vzdělávacím institucím jako jsou ZŠ, SŠ nebo ZUŠ, ale objednat se mohou též další zájmové skupiny (děti a mládež, dospělí, senioři). Obsah galerijních animací je naplňován s ohledem na půlroční tematický program Veřejného sálu Hraničář. Formou teoretických informací i tvůrčích aktivit se účastníci zblízka seznamují s vystavenými díly a lépe pronikají do problematiky aktuálního tématu výstavy současného výtvarného umění. Animační program je vždy připravován s ohledem na konkrétní skupinu účastníků (věk a počet účastníků, časové možnosti skupiny). Animační program vede pedagog specialista ve spolupráci se studenty Katedry výtvarné kultury Pedagogické fakulty UJEP.

FESTIVAL ILUSTRACE, KOMIKSU A VIDEOHER: FIK 2025

Projekt FIK – Festival ilustrace, komiksu a videoher 2025 – **jubilejní desátý ročník** mezinárodního festivalu zaměřeného na současnou ilustraci, komiks, animaci a autorské videohry, s důrazem na mezioborové přesahy, vzdělávací rozměr a oživení veřejného prostoru města Ústí nad Labem. Festival proběhl ve dvou fázích – program pro školy se uskutečnil v termínu 17.–20. listopadu 2025, hlavní festival pro širokou veřejnost pak od 20. do 23. listopadu 2025. Programová koncepce festivalu byla postavena na kombinaci výstav, instalací, videoherních prezentací, animovaných projekcí, workshopů a autorských setkání. Hlavním centrem dění se stal Veřejný sál Hraničář a přilehlé kulturní prostory i veřejná místa ve městě.

Nedílnou součástí festivalu byl videoherní blok, který dlouhodobě rozšiřuje pohled na herní médium v kulturním a uměleckém kontextu. Návštěvníci si mohli vyzkoušet autorské arkádové kabinety **bratří Netušilových** s hrou *Kurník: Wings of Fury* či projekt *Grey Man*, vzniklý ve spolupráci **Ateliéru herních médií FaVU** a **Ateliéru Duchů**. Surrealistická point and click adventura tematizovala vnitřní dialog a morální dilemata hráče a propojovala herní design s narativním a výtvarným experimentem.

V Hraničáři byla uvedena výstava ilustrací **Jana Šrámka** *Ohrožené druhy*, která prostřednictvím grafických listů mapovala významné stavby československé architektury z let 1953–1989 a otevírala společenskou debatu o mizejícím kulturním dědictví a jeho hodnotě v současném ekonomickém kontextu. Festival tradičně oživil také centrum města prostřednictvím site-specific výstav v prázdných výlohách Masarykovy ulice (**David Chudoba & Julie Pechová**: *Particular Kind of Misplacement*, **Anna Vohralíková**: *Tereza tvrdí*, **Kristina Fingerland**: *Florendom*, **Alexandra Šliková**: *Power Nap deka*, **Jakub Bachorík**: *Mosty* a **Leona Krlínová**: *Spleti*). V blízkém okolí Hraničáře ve venkovních lighboxech proběhla výstava **Davida Böhma a Tomáše Staňka**: *Periferní Praha*. Další výstavní zastávkou byla galerie **RAUM LAUSANNE** s instalací *Kámen osudu* Julie Černé, propojující komiks a animovaný film a otevírající témata identity, zranitelnosti a sebepřijetí. Zde byly uvedeni i němečtí autoři: **Dominik Dabrowski** — *FOUND FOOTAGE* a **Erik Müller** — *Ballast*. Prostor dostali také začínající a mladí autoři. Výrazným příkladem byla instalace *Simpsonárium* desetiletého **Štěpána Kuce**, která potvrdila otevřenost festivalu napříč generacemi. Participativní charakter měl i projekt *Landšaft Land shift* **Bedřicha Rose**, jenž návštěvníky aktivně zapojoval do tvorby prostřednictvím otisků a zvukových stop. Festivalový okruh rozšířila také galerie *Deska* na Střekově, kde **Tomáš Staněk** realizoval velkoformátovou venkovní malbu *Duha*, reflektující osobní i regionální paměť spojenou s tématem mostů.

Významnou součástí projektu byla mezinárodní spolupráce, zejména dlouhodobé

česko-německé partnerství mezi Ústím nad Labem a Hamburkem, symbolicky propojenými řekou Labe. Spolupráce se studiem **Raum für Illustration (RFI)** přinesla účast německých autorů **Dominika Dabrowského, Jul Gordon a Erika Müllera**. Dominik Dabrowski vedl workshop Fold – Draw – Unfold zaměřený na systematický přístup k ilustraci, Jul Gordon představila své autorské komiksy formou výstavy a čtení a Erik Müller prezentoval knihu Ballast. Mezinárodní rozměr doplnila také účast lipského uskupení ACHTZIGHD (80hd) s autorskou keramikou.

Součástí doprovodného programu festivalu byly odborné diskuze a přednášky reflektující aktuální společenská, politická i historická témata vztahující se k ilustraci a komiksu. Debata Milujeme BIB, bojkotujeme BIB se slovenskými ilustrátorkami **Danielou Olejníkovou a Katarínou Hutníkovou** otevřela otázky krize slovenské kulturní politiky, politické cenzury a pracovních podmínek tvůrců a tvůrkyň. Program doplnil křest pilotního čísla **Kritické revue ilustrace a komiksu KRYT**, vzniklé na Fakultě umění a designu UJEP, který dal prostor hlasům nastupující generace. Historický kontext přinesla přednáška **Ladislava Čumby** Mosty přes minulost, propojující dějiny knižní ilustrace, výtvarného myšlení a kulturní paměti.

Důležitou součástí projektu byl vzdělávací program určený základním a středním školám, realizovaný v první fázi festivalu. Program byl koncipován v souladu s Rámcovými vzdělávacími programy a zaměřen na podporu kreativního vzdělávání, rozvoj vizuální gramotnosti, imaginace a schopnosti kritického myšlení. V rámci FIK komiksově dílny se žáci a studenti seznámili se základy komiksově tvorby, komiksovou terminologií a procesem vzniku autorského příběhu – od návrhu postavy po práci s obrazovou sekvencí. Workshop FIK leporelo pracoval s výtvarným experimentem, technikou monotypového otisku, principem náhody a kolektivní tvorby. Účastníci si osvojili základní knižní vazbu a odnesli si vlastní autorskou publikaci.

Festival FIK 2025 potvrdil svou stabilní pozici na české kulturní scéně, úspěšně propojil profesionální umělce, studenty i širokou veřejnost a přispěl k rozvoji kulturního života města Ústí nad Labem i k mezinárodnímu dialogu v oblasti současného vizuálního umění.

<https://www.fikfestival.cz/>

23 × výstavy a komentované prohlídky k výstavám	1 × přednáška ostatní
6 × výtvarné dílny, workshopy, masterclass	2 × komentovaná procházka
3 × workshop pro školy	7 × hudební vystoupení
1 × moderovaná diskuze	9 × filmy/animace
13 × přednáška autorských projektů	

FESTIVAL “CELÝ LÉTO NA ULICI”

Festival *Celý léto na ulici* přináší do Ústí nad Labem již od roku 2015 formát venkovní kulturní akce, která oživuje veřejný prostor v centru města. Obyvatelům města chce svou atmosférou i možnostmi kulturního vyžití navodit atmosféru příjemné dovolené ve městě. V době letních prázdnin vytváří v centru města příležitost pro kulturní oddech i aktivní relaxaci a především místo pro setkávání, čímž podporuje pozitivní vztah k městu a ukazuje možnosti kreativního využití městského veřejného prostoru.

Hraničář nabídl během letních prázdnin od července do srpna pravidelný kulturní a vzdělávací program, který byl dle možností realizován především ve veřejném prostoru na venkovní piazzettě před budovou Hraničáře.

Dramaturgie programu je koncipována vhodnou kombinací různých forem kulturních a volnočasových aktivit určených pro všechny věkové skupiny – děti, rodiče, mladí lidé, střední věková skupina, senioři. Program je sestaven z následujících forem: kreativní dílny, workshopy, hudební a divadelní vystoupení, společenské či sportovní aktivity (zahradničení, tanec, šití, sítotisk, joga, aj.), venkovní second-hand, swap rostlin aj. Dramaturgie programu mj. staví na pravidelnosti, např. středa je věnována vždy rodinám s dětmi (kreativní dílny); úterky a čtvrtky filmovým projekcím, pátky hudební a taneční produkce, soboty letní kino atd. Dáváme příležitost jak regionálním umělcům, tak i zajímavým kulturně uměleckým projektům z celé ČR a světa. Každoročně věnujeme 1-2 dny komponovanému programu, který je zaměřený na prezentaci národnostních menšin formou kulturní produkce (hudba, tanec, atd.).

Smyslem aktivit je mj. poukázat na potenciál tohoto veřejného prostoru a jeho možné budoucí architektonické řešení pro kulturně-relaxační zónu v centru města. Zároveň se obecně snaží pobídnout k oživení města a trávení času v ulicích.

FESTIVAL “DNY ČESKÉ A NĚMECKÉ KULTURY ”

Multižánrový festival Dny české a německé kultury patří k oceňovaným a vyhledávaným kulturním festivalům s mezinárodním přesahem a významem. Realizován je jednou ročně na území Euroregionu Elbe/Labe, souběžně na české (Ústecký kraj) i německé (Sasko) straně. Je jedním z největších prezentací české kultury v zahraničí. Festival má potenciál oslovit cca 500.000 lidí v celém Euroregionu Elbe/Labe. Jedním z cílů festivalu je představit saskému publiku významné hudební, divadelní, literární a další kulturní projekty České republiky. Prostřednictvím vzájemného setkávání umělců i publika festival nabízí a podporuje dialog mezi občany obou zemí a tím rozvoj česko-německé sítě kontaktů přesahující rámec festivalu, s cílem podpořit porozumění a evropskou integraci.

Historie festivalu

Dny české a německé kultury (DČNK) iniciovala v roce 1999 Nadace Brücke/Most, která je po dobu 19 let organizovala. Postupně se staly největším festivalem české kultury v zahraničí. Od roku 2006 je součástí festivalu rovněž prezentace německé kultury v severních Čechách, organizovaná do roku 2022 převážně organizací Collegium Bohemicum. V roce 2018 se stala hlavním pořadatelem festivalu německá část Euroregionu Elbe/Labe. Od roku 2024 je hlavním oficiálním partnerem na české straně Veřejný sál Hraničář. Dalšími pořadateli festivalu jsou Zemské hlavní město Drážďany, Generální konzulát České republiky v Drážďanech a také původní zřizovatel Nadace Brücke/Most. Collegium Bohemicum zůstává jednou ze spolupracujících organizací.

Shrnutí 27. ročníku

Ve dnech 30. října až 16. listopadu 2024 se uskutečnily 27. česko-německé kulturní dny v Euroregionu Elbe/Labe 2024 (TDKT24). V rámci festivalu se uskutečnilo více jak 100 akcí, z toho 32 na české straně. Festival navštívilo na 4700 diváků.

Slavnostní zahájení proběhlo ve spolupráci s centrem moderního umění **Festspielhaus Hellerau**. **Orchestr Berg** se specializuje na uvádění současné hudby a podporu českých skladatelů především mladších generací. V Drážďanech představil společně se souborem **420PEOPLE** projekt „INspiraCe“, který propojuje intenzivní taneční a hudební akci. V unikátním, energií nabitým představení se mísí minimalismus, beatbox, dubstep a současný tanec.

vybrané akce

Masterclass: Litografické mini sympo

Wanderung: Po stopách Herberta Grunda

Trio Incendio: koncert klasické hudby na zámku

Koncert německých kapel: Schubsen + Die Blüten

Českoněmecké turné krátkých filmů: FEINKOŠT	Česko-německý slam
Duo Knopf & Pfeife: Nepomuk Golding (akordeon) & Hannes von Barga (varhany)	Tomáš Šefl a Matouš Ústí: Město, které už není - architektonicko - socio - ekonomická procházka
Katabasis: Všechno a Nic	Das Filmfest
Drážďanské galerie, ateliéry a koncert	Olga Reznichenko Trio: Jazzový česko-německý koncert
Mírotvůrci, Roman Horák	

<https://www.tdkt.info/cz/program/>

<https://hranice-usti.cz/dny-ceske-a-nemecke-kultury/>

DALŠÍ KULTURNÍ A SPOLEČENSKÝ PROGRAM

Vedle výše uvedených projektů je Veřejný sál Hraničář spoluorganizátorem nebo hostující organizací pro další řadu kulturních pořadů a projektů.

Festival dokumentárních filmů o lidských právech **Jeden svět** (18. — 22. 3. 2024)

Divadelní festival **Kult**.

Scandi, LaPelicula, Be2Can – filmové přehlídky.

Cestovatelké přednášky **Ladislava Zibury** nebo **Martine Loewa**.

Čtení obětí jmen holocaustu **Jom-ha-šoa**.

Muzejní a galerijní noc, Noc kostelů.

Mladí ladí Jazz

Konsent – stand up proti obtěžování
a další...

Tým Veřejného sálu Hraničář

festival
Celý léto na ulici

festival
Celý léto na ulici

Galerie Hraničář

Galerie Hraničář

Galerie Hraničář

Galerie Hraničář

Galerie Hraničář

Galerie Hraničář

Kreativní dílna
Prostorová animace

Kreativní dílna
Plošková animace

Kreativní dílna
Plošková animace

Kreativní dílny

Kreativní dílny

Kreativní dílny

Hraničář má náves

Cyklojízda

Mezinárodní den tance

FIK
Festival ilustrace, komiksu
a videoher

FIK
Festival ilustrace, komiksu
a videoher

FIK
Festival ilustrace, komiksu
a videoher

festival
Celý léto na ulici

festival
Celý léto na ulici

festival
Celý léto na ulici

festival
Dny české a německé kultury

festival
Dny české a německé kultury

festival
Dny české a německé kultury

